

Spørgsmål og svar fra borgermøde i Qaqortoq Ironbark Zinc Ltd. ansøgning om udnyttelse af zink- og blyforekomsten ved Citronen Fjord i november 2015

4. februar 2016

Spørgsmål fra salen

Christian Lynge Hard:

Mineprojektet ligger meget langt mod nord. Man kan ikke forvente, at der bliver isfrit hvert år. Derfor vil jeg spørge, om man har tænkt sig at bryde malm om vinteren, når der kan blive ned til ÷ 50 grader celsius?

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Under efterforskningsperioden har man været der hele året, og når der har været koldest har der været ÷ 37 grader celsius. Der er planer om at benytte et canadisk transportfirma, Fednav, som sejler i Arktis. Søfartsstyrelsen har krav om, at der benyttes skibe med højeste isklasse, og det har man tænkt sig at gøre. Området er isfrit i gennemsnit 109 dage, så det er muligt at komme til, men Ironbark vil kun sejle indenfor en måned om året. Minen vil være aktiv hele året.

Christian Lynge Hard:

Et ophold så afsides væk må have påvirkning på psyken. Hvordan er der?

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Minen vil blive drevet ligesom andre arktiske miner, men jeg er klar over, at det bliver hårdt at arbejde der.

Jens Peter Kielsen:

Jeg er glad for, at der bliver holdt borgermøde her i Qaqortoq, når mineprojektet ligger så afsides mod nord. Vi ligger selv tæt på sydspidsen, og minen ligger virkelig afsides, hvor realistisk er det, at man rekrutterer her fra?

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Ironbark-minen får brug for folk til at arbejde på minen, og hensigten er, at de fleste arbejdere skal komme her fra Grønland. Det er vores eget ønske. Der vil være direkte flyvninger til minen fra Kangerlussuaq, og Ironbark vil give tilskud til rejsen til Kangerlussuaq.

Jens Peter Kielsen:

Jeg har arbejdet som manager på rubinminen i syv måneder ved anlægsfasen. Jeg håber, at Ironbark vil stole på de grønlandske ansatte. De vil bruge så mange grønlandske arbejdere som muligt, men når det kommer til stykket ser virkeligheden altid anderledes ud.

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Helt klart. Jeg er imponeret over Råstofskolens virke, og jeg vil arbejde hårdt for at få grønlandske medarbejdere. I Australien bliver ansatte undervist i deres arbejde på selve minen.

Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer, Randi Vestergaard Evaldsen:

Der skal indgås IBA-aftaler mellem selskabet og Naalakkersuisut, i samarbejde med kommunerne. Mineprojektet ligger på Nationalparken, så derfor bliver alle kommuner involveret i forhandlingerne. Vi har mange arbejdsløse i landet, så der skal samarbejdes tæt med kommunerne. Når Ironbark har fremlagt, hvilke stillinger med hvilke uddannelsesbaggrund, der er behov for, så skal Naalakkersuisut arbejde for at sikre, at de lokale bliver benyttet.

Jens Peter Kielsen:

Det er hårdt at være minearbejder og minen ligger så afsides fra alt. Der bliver indført forskellige regler i en camp. Der blev nævnt noget om støv mv. Hvad med byggeri? Der vil være hård vinter med hård kulde. Det er et kæmpe arbejde at lave fundamenter af cement til bygningerne. Der er sikkert kun 2-3 måneders sommertid - ved ikke om det er rigtigt. Jeg undrer mig over om det er realistisk at campen/minen kan bygges på 2 år.

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Idet det bliver hårdt at arbejde på stedet skal nogle af elementerne være færdigbyggede. Om sommeren er der mellem 5-15 graders varme, og der skal bygges i den periode. Minen under jorden vil blive bygget året forinden den åbner. Elementer til bygninger vil blive transporteret til stedet. Elementer der er klar til at blive samlet vil også blive transporteret i store pramme til stedet.

Gunnar Frederiksen:

Jeg vil spørge ind til fødekæden. Narhvaler er en yndet spise og hvalhuden bliver spredt ud og solgt til folk. Der er også mange søkonger i området. Jeg vil gerne spørge ind til den påvirkning der kan være på fødekæden.

Har man været opmærksom på muligheden for konsekvenser på isbjørnes antal og vandringer? Hvis der skulle være konsekvenser på dyrene, hvad vil man gøre ved minen? Vil man lukke den?

Jesper Bistrup Larsen, Departementet for Natur, Miljø og Justitsvæsen:

I hele Nordgrønland er der særegne steder med meget vegetation. Der på stedet er der meget lidt vegetation, og når det er tilfældet så er der næsten ingen dyr. Det eneste nævneværdige er polyniet, hvor der vil være dyr. Men polyniet flytter sig hvert år

Efter planen skal der være tre sejladsere om året, så der vil være meget lidt påvirkning på dyrelivet. Minen vil få pligt til, at overvåge mulige konsekvenser. Hvis der er meget lidt konsekvens, så vil der ikke ske noget, men hvis der sker noget slemt, så vil der komme et påbud til minen om at rette op på det. Hvis det påbudte ikke bliver sat på plads, så vil minen blive stoppet. Men det skulle være meget slemt, før den beslutning blev taget. Der vil være overvågning af stedet mens der er aktivitet på minen.

Nikolaj Joelsen:

Der vil være skibsforbindelse tre gange om året. Jeg vil gerne vide, om der vil være krav om at benytte grønlandske sømænd.

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Jeg har ikke nogen svar til det spørgsmål endnu, da det ikke er på plads endnu. Der er planer om at benytte canadiske skibe, men hvis der er mulighed for at benytte grønlandske sømænd ville det være ønskeligt at bruge dem. Royal Arctic Line har desværre ikke skibe der er store nok til at transportere malm.

Nikolaj Joelsen:

Hvis I ansætter grønlandere til minen under anlægssfasen, har I tænkt jer at genansætte dem under driftsfasen?

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Ja, hvorfor ikke.

Otto Ottosen:

Det blev sagt, at projektet skal køre i 100 år. Området er en Nationalparken. Et fredet område. Hvis minen kører i 100 år kan man forvente, at området ændrer sig. Har man tænkt på, at området vil ændre sig fuldstændig? Vi har behov for arbejdspladserne, men stedet er i et fredet område.

Jesper Bistrup Larsen, Departementet for Natur, Miljø og Justitsvæsen:

Nationalparken blev oprettet i 1974. Bekendtgørelsen fortæller ikke hvad man må og ikke må i Nationalparken. Der er planer om at lave en forvaltningsramme, for der er ikke noget lige nu. I det her tilfælde siger vi til selskaberne, at kravene sandsynligvis er skærpede, som passer til det område og det særegenskaber.

Otto Ottosen:

Hvornår blev det ændret til, at det ikke er fredet mere?

Jesper Bistrup Larsen, Departementet for Natur, Miljø og Justitsvæsen:

Nationalparken falder under UNESCO. Området blev udpeget som nationalpark i 1974. Derudover mangler der en definition på, hvad der gælder på området. Der findes ikke en mere specifikt regelsæt der fortæller hvad man må og ikke må.

Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer, Randi Vestergaard Evaldsen:

Naalakkersuisut har ikke tænkt sig bare at godkende, hvad som helst. Hvis vi kan se at en ansøgning vil skade området, så vil det blive taget med i betragtningen. Naalakkersuisut skal behandle flere ansøgninger. Derudover vil jeg sige, at den råstoflov vi har, er en af de bedste i verden. Processen er i starten nu, og der er lang vej igen, før en eventuel godkendelse vil blive givet

Johanne Høegh:

Jeg kan godt forstå, at folk sidder inde med spørgsmål, for selvom I siger, at 5 procent vegetabilsk mad, så ved vi, at dyrene er på gennemrejse. Derfor tænker vi om det er noget I bilder os ind. Vi lever jo af vores levende ressourcer. Vi har vores årstider.

Naalakkersuisoq for Natur, Miljø og Justitsvæsen, Mala Høy Kúko:

Naalakkersuisut har store krav til råstofprojekter. Området er fredet, men vi har ingen regler der siger, at man ikke må komme ind. Hvis selskaber ikke passer på mulige miljøkonsekvenser, så vil Naalakkersuisut ikke give tilladelse til minedrift. For hvis vores krav ikke følges får man ikke tilladelse.

Jesper Bistrup Larsen, Departementet for Natur, Miljø og Justitsvæsen:

Kim (Kim Henrik Gustavson, Institut for Bio Science - Arktisk Miljø, red.) og hans folk har vurderet, at påvirkningen er minimal. Hvis der ville være stor påvirkning, så ville vi ikke indstille til

at projektet skulle fortsætte. Så længe videnskabelige undersøgelser ikke viser noget påvirkning, så fortsætter råstofprojekter.

Palo Kuitse:

Jeg har selv erfaring med at arbejde i en mine. Jeg var 3 år i Maarmorilik. Denne mine kommer til at ligge virkelig afsides. Der kan ske ulykker, også om natten. 420 skal arbejde på minen, og der vil sikkert komme ulykker. Det kan ikke undgås. Hvor vil det tætteste sundhedsvæsen ligge? Vil der være et sygehus på stedet?

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Selv under efterforskningsfasen var der sundhedspersonale på stedet. Når minen åbner vil der være et sted til at behandle folk, og der vil være et beredskab i lufthavnen. Beredskabsplanen er dog ikke helt på plads endnu. Under efterforskningen har der været mulighed for at kontakte Longyearbyen på Svalbard.

Naalakkersuisoq for Finansier og Råstoffer, Randi Vestergaard Evaldsen:

Sundhedsområdet skal også forhandles på plads. Hvis selskabet skal leje sig ind til et beredskab her i Grønland, skal selskabet betale for det. § 19 i råstofloven skal følges. Naalakkersuisut er opmærksomme på at reglerne følges på mineprojekter. Det er dejligt, at der er folk med erfaringer i at arbejde i en mine her til borgermødet.

Palo Kuitse:

Jeg savner grønlandske medarbejdere. Der er to i jeres delegation. Der er udlærte grønlandske geologer, ingeniører og andre. Hvornår har man tænkt sig at begynde at benytte grønlandske udlærte?

Naalakkersuisoq for Finansier og Råstoffer, Randi Vestergaard Evaldsen:

Det ville have glædet os, hvis vi havde grønlandere med på denne rejse. Nivi Olsen og hendes område er i fuld gang med at højne det grønlandske uddannelsesniveau. Der er grønlandere, som efterforsker, men de er ikke med til denne rejse.

Jørgen Wæver Johansen, borgmester i Kommune Kujalleq:

Der er to grønlandske geologer. Andre er ansat privat. Der er flere uddannede grønlandsk personale tilknyttet. Vi kan ikke tiltrække uddannet personale, så vi har dem vi har.

Jesper Bistrup Larsen, Departementet for Natur, Miljø og Justitsvæsen:

Halvdelen af ansatte i vores styrelse er grønlandske.

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Vi har en grønlandsk geolog ansat i Ironbark.

Eleonora Johansen:

Jeg håber, at mineprojektet vil lykkes, for der er brug for arbejdspladser. Men der skal bruges 60 grønlandske håndværkere under anlægsfasen, og der skal bygges i hele kysten samtidig. Hvis dem på kysten tager til Citronen Fjord for at bygge, vil det så betyde, at vi skal få flere tilkaldte håndværkere?

Hvis råstofprojekter pludselig giver store indtægter til landet vil dette have indvirkning på samfundet. Boliger og mad kan blive dyrere. Vil der være stor indtægt?

Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer, Randi Vestergaard Evaldsen:

Under anlægsfasen har Ironbark lagt op til at der bruges ca. 60 grønlandere. Naalakkersuisut ønsker at det skal være endnu højere. Der skal tales om, hvor mange man har brug for af tømrere, rørleggere, elektrikere mv. Der er mange ting vi skal overveje, men vi skal huske, at der er 3000 arbejdsløse. Jobportalen er under opbygning, som skal fordele de arbejdsløse til, hvor de søger arbejde, hvilken arbejde mv. Disse oplysninger vil blive koordineret, hvor vi bl.a. finder ud af hvilke uddannelsesbaggrunde vi mangler at få folk uddannet til.

Der er en forventning om, at skatteindtægter under anlægsfasen vil være på i alt 88 mio. kr. under anlægsfasen, og i alt 1,9 mia. kr. under driftsfase. Så der er mange penge, som kommer til at køre rundt i samfundet. Derfor har Naalakkersuisut flere ting at overveje i den forbindelse.

Eleonora Johansen:

Nogle vil måske tjene mange penge, mens andre ikke gør det. Så vil de, der ikke tjener så mange penge, slet ikke kunne følge med økonomisk.

Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer, Randi Vestergaard Evaldsen:

Der vil blive taget hensyn til de mindre bemidlede. Der skal være balance.

Der kan i IBA'en forhandles frem til oprettelse af fonde til sport, efterskole mv. som evt. er målrettet de mindre bemidlede.

Eleonora Johansen:

Vi mangler noget kulturelt her i Sydgrønland.

Paarnannguaq Tittussen:

Området for mineprojektet er fredet. Jeg forstår det sådan, at landet ikke må bruges på nogen måde. Hvis selskabet får en tilladelse til udvinding, hvad så?

Kommunerne er delt ind i fire, men Nationalparken ligger ikke i nogen kommune. Hvor hører den ind under?

Jesper Bistrup Larsen, Departementet for Natur, Miljø og Justitsvæsen:

Der er ingen særlige regler om brugen af Nationalparken, men vi stiller særlige krav. Dyrlivet må ikke påvirkes væsentligt. DCE-undersøgelser viser, at der ikke vil være væsentlig påvirkning af dyreliv.

Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer, Randi Vestergaard Evaldsen:

Nationalparken hører ikke ind under nogen kommune, og forvaltningsplanen er ikke kommet på plads endnu. Men Naalakkersuisut har talt om at tage projektet med alle kommuner. Men det største ansvar kommer til at ligge hos Naalakkersuisut.

Mathias Barfod, Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel:

Nationalparken er ikke inden for den kommunale inddeling, så det er Naalakkersuisut der har myndigheden over Nationalparken.

Elias Efraimsen:

Jeg har gået i Råstofskolen. Jer er uddannet minesvend mv. men jeg kan ikke engelsk, og jeg er blevet ældre. Hvis vi gerne vil arbejde der med internationale papirer, men kan ikke engelsk,

betyder det så, at jeg ikke kan bruges? Jeg har søgt flere gange, men jeg har fået nej da jeg ikke er god nok til engelsk. Vil det være et problem at søge til jer?

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Råstofskolen underviser i engelsk. Der ville skulle vælges et beredskabssprog, og det bliver engelsk, men vil ikke være krav om, at man skal kunne engelsk på højt niveau. Der vil også være undervisning i engelsk på stedet.

Mathias Barfod, Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel:

True North Gems og Hudson Resources kan eksempelvis anvende midler til engelskundervisning. Ironbark kan også vælge at gøre det.

Elias Efraimsen:

Jeg har internationalt papir, men jeg er ikke god til engelsk. Betyder det, at jeg ikke kan bruge mine papirer der?

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Du skal kunne de vigtigste ord på engelsk, som "run". Det vil være nok.

Jørgen Wæver Johansen, borgmester i Kommune Kujalleq:

Hvor lang tid er der til minen bliver realiseret? For selvom godkendelsen er givet, så skal der først findes finansiering, og derudover har verdensmarkedspriserne også en afgørende påvirkning. Nu er prisen på zink 79 dollar pr tons. Er verdensmarkedsprisen nok til at minen kan åbnes, eller skal prisen endnu længere op? Hvilke priser skal der til, før minen kan åbnes?

Hvis I ønsker at have flere grønlandske medarbejdere i jeres delegationer, så bliver I nødt til at flytte flere offentlige arbejdspladser ud til kysten. Hvis skifteholdene er udelukkende grønlandere kan man udføre arbejde på grønlandsk. Målsætningen er at 90 procent af arbejderne skal være grønlandere efter 7 år. Betyder det, at man så kan bruge grønlandsk på arbejdspladsen?

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Zinkprisen er faldet med 45 % de sidste seks måneder. Men den sidste uge er den steget med 20 %. Det kan lige akkurat godt betale sig nu. For at kunne betale lån tilbage er der behov for, at prisen stiger mere. Vi har en finansieringsaftale med verdens største zinkproducent. For at det skal køre rundt skal prisen for zink være på 72 cent pr ½ kg. For at kunne betale lån skal den være 82 cent, mens det skal være 92 cent pr ½ kg, hvis dem der finansierer projektet skal tilfredsstilles.

Jørgen Wæver Johansen, borgmester i Kommune Kujalleq:

Der skal bygges med elementer. Kan elementerne bygges her i Grønland?

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Jeg ved ikke om elementerne kan bygges her i Grønland.

Naalakkersuisoq for Finansier og Råstoffer, Randi Vestergaard Evaldsen:

Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel opgave under IBA-forhandlingerne er at sikre, at minen kommer Grønland til gode så meget som muligt. Hvis vi kan se, at en opgave kan løses her i landet, vil vi kræve, at opgaven løses her i landet.

Mathias Barfod, Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel:

Råstofloven siger, at selskaber skal benytte grønlandske virksomheder, medmindre de ikke er konkurrencedygtige i teknisk eller kommerciel henseende.

Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer, Randi Vestergaard Evaldsen:

Det er dyrt at flytte offentlige arbejdspladser. Naalakkersuisuts koalitionsaftale finder det vigtigt, at formindske den offentlige administration. Vi kan ikke love, at flytte arbejdspladser, og kan ikke sige om det vil ske. Det er vigtigere, at de private arbejder. Vi finder det mere tiltrækkende, at de private arbejdsmarked bliver større, for i dag er fordelingen 80/20.

Jakob G. Motzfeldt:

Det er positivt, at de vil samarbejde. Aftenen viser, hvor mange dygtige folk vi har. Der skal benyttes grønlandsk arbejdskraft, og skal dermed have arbejdsvilkår. Hvordan kan man arbejde fælles for arbejderne?

Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer, Randi Vestergaard Evaldsen:

Det vigtigste er, at arbejderne har de bedste forhold. Sundhedsområdet og sikkerheden er allerede i Råstofloven. Arbejdsmiljøområdet er stadig et dansk anliggende, på nær offshore, som er medtaget i Råstofloven, mens miner på land følger danske regler.

Sofie Kielsen:

Det undrer mig, at landet skal bruges til minedrift. Landet er fredet. Vi er endnu ikke blevet selvstændige. Når vi bliver det, så ville vi få mere for det. Er vort land så lidt værd? Jeg er stor modstander af den beslutning om råstofudvikling. Hvis vi var selvstændige ville vi få mere for det. Sådan er det ikke i dag.

Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer, Randi Vestergaard Evaldsen:

Hvis vi skal blive selvstændige, så skal vi også bane vejen for det. Selskaberne får ikke tilladelser ved at betale en smule. Skatteindtægterne bliver rigtig høje. Det er vigtigt at udvikle Grønland og gøre interessant. Vi er ikke i stand til selv at finansiere råstofprojekter i dag. Ved at give andre selskaber muligheden for mineprojekter baner vejen for at blive selvstændige. Vi er uenige om, hvilken vej vi skal gå, men målet er vi enige om.

Naalakkersuisoq for Natur, Miljø og Justitsvæsen Mala Høy Kúko:

Vi fik det samme spørgsmål i Ilulissat. Men vi har store udfordringer i samfundet. Vi skal finansiere de ældre, børn mv. ikke kun med fiskeriet. Naalakkersuisut siger at råstofområdet også skal være en af erhvervssøjlerne. For vi skal hente penge fra vores ressourcer.

Sofie Kielsen:

Ved byggeriet af havnen i Nuuk, er der håndværkere fra Færøerne, Island mv. De betaler skat til deres lande. Hvornår vil I sikre, at skattepenge tilfalder vort land?

Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer, Randi Vestergaard Evaldsen:

Der er ingen der bare får, hvad de vil have, når de beder om det. Der er mange faser i sådan et mineprojekt. Råstofområdet har gode rammer. Hvad angår skatteområdet, så begynder udlændinge at betale skat til Grønland efter en uges arbejde. Skatteindtægterne er derfor sikrede.

Aajo Simonsen:

Jeg har ellers søgt som geolog til Ironbark uden held. Hvordan kan vi vide, at grønlandsk arbejdskraft bliver brugt?

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Ironbark kommer til at have et kontor og hjemmeside, der skal søge efter ansatte. Heri sikres, at grønlandsk arbejdskraft bliver benyttet. IBA-aftalen skal sikre, at grønlandsk arbejdskraft bliver brugt.

Mathias Barfod, Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel:

Råstoflovens § 18 giver mulighed for at prioritere grønlandsk arbejdskraft. Hvis der er grønlandsk arbejdskraft med samme tekniske og kompetencemæssige niveau som udenlandske, giver råstofloven mulighed for at kræve at den grønlandske arbejdskraft vælges.

Nikolaj Joelsen:

Når byggeriet går i gang, og minen åbner, vil der så være underholdning og fritidsaktiviteter for arbejderne?

Camilla Christensen/Jonathan Charles Downes, Ironbark:

Ja, de fleste miner i verden har rekreatiomsråder. Nogle har bowlinghaller mv.

Naalakkersuisoq for Natur, Miljø og Justitsvæsen, Mala Høy Kúko:

Der er også rekreatiomsråder på rubinminen ved Qeqertarsuatsiaat. Virkelig gode forhold. Det er vigtigt, at der er fritidsaktiviteter for arbejderne.